

**JAARBOEK**

**VAN HET**



**EUROPEES**

**GENOOTSCHAP**

**VOOR**

**MUNT- EN**

**PENNINGKUNDE**



20  
**20**

# DE GULDEN VAN FRANS GOBERT EN FERDINAND GOBERT D'ASPREMONT-LYNDEN, GRAVEN VAN REKEM

Raf VAN LAERE

**D**E MUNTEN VAN DE VRIJE RIJKSBARONIE EN, vanaf 1623, het vrije rijksgraafschap Rekem worden traditiegetrouw ondergebracht bij de Maaslandse heerlijke muntslag. Hoewel hiervoor veel te zeggen valt, neemt Rekem binnen deze groep toch een aparte plaats in, al is het maar door zijn lange levensduur – van de 14<sup>de</sup> tot de 18<sup>de</sup> eeuw – en door het feit dat het muntrecht van de baronnen en graven van Rekem nooit betwist is. Rekemse munten werden net als bijv. Luikse munten op hun gehalte en gewicht getoetst door de Westfaalse kreits. Dat daarbij soms afwijkingen van de opgelegde normen werden vastgesteld, doet geen afbreuk aan het wettelijk karakter van de muntslag, die dus *niet* als hagemunterij mag worden gebrandmerkt. Rekem op één lijn stellen met het gros van de Maaslandse ateliers die tijdens de late middeleeuwen actief zijn, heeft tot gevolg dat het atelier niet de verdiende aandacht krijgt en dat alle Rekemse munten – in koper, zilver of goud – over dezelfde kam worden geschoren.

De overvloed van types koperen kleingeld, elk met talloze stempelvarianten, wekt op het eerste zicht de indruk van een bijzonder grote productie, wat echter niet door muntvondsten bevestigd lijkt te worden<sup>[1]</sup>. Indien men rekening houdt met het specifieke karakter van de Rekemse Munt, waar vooral weinig gekwalificeerd personeel werkzaam lijkt te zijn geweest, kan een andere verklaring gevonden worden voor het ogenschijnlijk bijzonder hoge aantal varianten, dat in deze omstandigheden minder het gevolg zou zijn van een bewuste keuze door de muntmeester of muntheer, dan wel van de relatieve vrijheid waarvan de stempelgraveurs genoten; met andere woorden, het hoge aantal (stempel)varianten is niet zozeer het gevolg van een hoog aantal stempels, maar eerder van slordig graveerwerk en gebrekkig toezicht op weinig bekwame graveurs.

---

<sup>[1]</sup> C. PANNEKEET, *Een unieke kijk op de muntomloop in 1701*, [Slootdorp] 2006, p. 61 en volgende behandelt Rekemse munten in enkele Nederlandse muntdepots uit de 17<sup>de</sup> en begin 18<sup>de</sup> eeuw. Het is wat moeilijk om een juist idee te krijgen van het aandeel Rekemse munten, gevonden *ergens in Brabant*. Volgens grafiek 2 (p. 70) zijn Rekemse munten goed voor 15,6% van *De groep "overig" (niet-toegestane munten)* die volgens grafiek 1 (p. 69) zelf 33,4% uitmaakt van het totale vondstcomplex uit 1701, zodat men mag aannemen dat het aantal Rekemse munten iets meer dan 2% van het geheel uitmaakt. Binnen de groep niet-toegestane koperen munten staat Rekem op de derde plaats, en wordt het voorafgegaan door Kleef (34,7%) en Frankrijk (17,5%) en op ruime afstand gevolgd door Gronsveld (4,6%). Gezien de vermoedelijke militaire achtergrond valt moeilijk te achterhalen hoe representatief dit vondstcomplex is voor de circulatie van kopergeld in de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden bij het begin van de 18<sup>de</sup> eeuw.

***Bent u geïnteresseerd in het vervolg van dit artikel?***

***Neem dan contact op met het EGMP voor de aankoop  
van het Jaarboek 2020.***